

XBRL IN NEDERLAND: EEN MOMENTOPNAME

Geen woorden, maar **d**aden

Hoe staat de invoering van XBRL, of zoals het tegenwoordig ook wordt genoemd SBR (Standard Business Reporting), er in Nederland voor? Een overzicht per categorie betrokkenen.

TEKST ADRIE BOXMEER | BEELD CORBIS

De e-mail van de Rabobank op 10 september 2009 aan haar zakelijke klanten liet aan duidelijkheid niets te wensen over. 'Vanaf april 2010 wordt het mogelijk uw jaarcijfers elektronisch aan te leveren bij bank en overheid. Daarmee bespaart u tijd én kosten.'

Tijdens het NIVRA-symposium 'Kantoor-efficiency in het mkb' (zie pagina 46) bleek dat deze e-mail grote indruk heeft gemaakt op mkb-accountants. Maar tegelijkertijd gaven deze accountants aan dat hun klanten aanzienlijk minder onder de indruk waren.

ONDERNEMERS

De ongeveer 1,2 miljoen mkb-ondernemers in Nederland gaan niet zelf met XBRL aan de slag, maar laten dat over aan hun accountant, boekhouder of fiscalist. Voor deze kleine ondernemers zijn kostenbesparingen echter heel belangrijk. Daarom zullen de Kamers van Koophandel, de banken, de Belastingdienst en het CBS hen enthousiast moeten maken voor XBRL door te wijzen op de mogelijkheden tot kostenverlaging. Voor de 12.000 grote en middelgrote ondernemingen is kostenbesparing niet de belangrijkste reden om XBRL in te

voeren. Maar door de overstap kunnen ze rapportages wel standaardiseren en integreren, waardoor ze tussen diverse vestigingen informatie kunnen uitwisselen. Ook vergroten ze hun transparantie en de mogelijkheden tot externe informatieverstrekking. Niet voor niets verplicht de SEC bedrijven met een Amerikaanse beursnotering om medio 2011 ook in XBRL te rapporteren.

Voor zowel grote en middelgrote ondernemers als het mkb geldt een probleem: XBRL is nog nauwelijks bekend. Het geven van goede voorlichting is daarom belangrijk. Ook het starten van een pilot in samenwerking met grote ondernemingen kan behulpzaam zijn.

FINANCIËLE DIENSTVERLENERS

Accountants, fiscalisten en boekhouders kunnen hun werkzaamheden door XBRL vergaand automatiseren. Rapportages kosten minder tijd als ze zijn gebaseerd op een ordelijke administratie (bijgewerkt,

volledig en compliant met regelgeving). Er wordt dan minder geld verdiend met de jaarrekening en aangiftes, daarentegen meer met het verstrekken van allerlei managementinformatie en het ondersteunen van klanten bij hun bedrijfsvoering. Er is wel een belangrijke voorwaarde: Kamers van Koophandel, banken, Belastingdienst en CBS moeten wel met rapportages in XBRL uit de voeten kunnen. Dat is nu nog niet altijd mogelijk. Zo kan de Belastingdienst wel aangiftes in XBRL ontvangen, maar verstrekt men retourinformatie nog op een andere manier. Een ander belangrijk punt is de kritische massa. Als meer partijen ondernemers aanmoedigen XBRL te gebruiken, geeft dit een grote impuls aan het gebruik. Dat vereist wel goede afspraken over de juiste manier van aanleveren. XBRL heeft ook invloed op het huidige assurance-model om ondernemingen en anderen zekerheid te bieden over de kwaliteit van de verstrekte informatie. Hierdoor ontstaan er mogelijkheden voor nieuwe vormen van informatievoorziening en kwaliteitsborging, zoals continuous monitoring en auditing. De ontwikkeling hiervan vraagt wel tijd en betrokkenheid van de belanghebbende partijen.

KAMERS VAN KOOPHANDEL, BELASTINGDIENST, CBS

Tot afgelopen zomer namen de Kamers van Koophandel een afwachterende

Uiteindelijk moet XBRL leiden tot vereenvoudiging van aangiftes en wordt hergebruik en gemeenschappelijk gebruik van gegevens mogelijk.

De banken kunnen de ondernemer uitnodigen of 'verplichten' om XBRL te gebruiken.

houding aan. Dat kwam mede door de Europese discussie over het wel of niet afschaffen van de deponeringsplicht voor kleine ondernemingen.

Inmiddels hebben de direct betrokkenen bij de invoering van XBRL deze zomer de knelpunten op een rij gezet. Een belangrijk punt bleek de onzekerheid bij aanleverende partijen of de overheid wel in staat was grote hoeveelheden rapportages te verwerken. Om deze onzekerheid weg te nemen is in september 2009 een stuurgroep opgericht waarin alle uitvragende partijen zitting hebben. Ook worden de activiteiten van de betrokken organisaties strakker aangestuurd en gecoördineerd. Voor de Belastingdienst biedt XBRL op korte termijn geen directe voordelen. Want het vraagt extra inzet die door de huidige

problemen bij de fiscus niet eenvoudig zijn te realiseren. Maar uiteindelijk moet XBRL leiden tot vereenvoudiging van aangiftes en wordt hergebruik en gemeenschappelijk gebruik van gegevens mogelijk.

Het CBS is nu bezig met het herinrichten van haar economische statistische modellen. Dit moet eind 2009 klaar zijn. Het CBS wil ondernemers niet om extra informatie vragen, als de Belastingdienst dat ook al doet. Men wil meer aansluiten op de bedrijfsadministratie van de ondernemer.

BANKEN, SOFTWARELEVERANCIERS

De banken kunnen via kredietvoorwaarden de ondernemer uitnodigen of 'verplichten' om XBRL te gebruiken. Dit leidt tot kostenbesparingen. Maar ook tot

verhoging van de kwaliteit van de informatie. En dat komt weer ten goede aan de betrouwbaarheid van de creditratings. Kostenvoordelen voor de banken zouden kunnen worden teruggegeven aan de ondernemers. Het is nu wachten op hoe de banken de elektronische aanlevering gaan invullen en tegen welke voorwaarden. Softwareleveranciers, maar ook de gebruikers ervan, worden geconfronteerd met 'de kip en het ei'-verhaal. Veel leveranciers wachten af met het ontwikkelen van XBRL-software omdat er nog geen vraag naar is. Maar tegelijkertijd gebruiken financiële dienstverleners het nog niet omdat de software er nog niet is. Dit kan worden opgelost als de overheid de onzekerheid over het wel of niet kunnen aanleveren in XBRL wegneemt. Ook moeten de overheid, de gebruikers van de informatie en de financiële dienstverleners aangeven hoe de XBRL-standaard zich verder moet ontwikkelen en welke eisen zij stellen aan de software. □

NOOT

Dit artikel is gebaseerd op informatie van Jan Pasmoos, manager van het ICT Knowledge Center van het NIVRA.

XBRL in het buitenland: van China tot Zweden

Op dit moment is XBRL internationaal beschikbaar voor US-GAAP en IFRS. Daarnaast kennen enkele landen al een XBRL-taxonomie op basis van nationale verslaggevingsregels. In de **VS, China, Korea, Japan** en **Singapore** moeten beursgenoteerde ondernemingen hun rapportage al in XBRL aanleveren. Binnen de Europese Unie bestaan er nog grote verschillen. Zo geldt in **Italië** voor alle ondernemingen de verplichting om XBRL te gebruiken. Dat is ook in **Spanje** het geval.

In Duitsland wordt verwacht dat met ingang van 2011 XBRL verplicht wordt voor belastingaangiften.

In het **Vereinigd Koninkrijk, Zweden** en **Denemarken** gebeurt gebruik van XBRL op vrijwillige basis.

In **België** leveren nagenoeg alle ondernemingen (98,5 procent) op dit moment, twee jaar na invoering, hun gegevens aan in XBRL.